

Hållbarhetspolicy

Fastställd av Styrelsen	Fastställningsdatum 2022-04-28	Dokument-ID 27	Revision Årligen
Gäller för Se punkt 2	Ansvarig VD	Skapad av VD	Informationsklass Extern – allmän
Versionsinformation -			

1 Inledning

Styrelsen verkar för att JAK Medlemsbank (Banken) innehar en god styrning och intern kontroll. Styrelsen ansvarar för att tillse att Banken följer lagar, och tillämpliga nationella och europeiska regelverk som reglerar Bankens verksamhet. Styrelsen ska fastställa interna regler och policys årligen och tillse att dessa efterlevs och regelbundet bedöms i verksamheten. Styrelsen är ytterst ansvarig för att Banken har en ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt ett väl utvecklat system för riskhantering och regelefterlevnad.

2 Tillämpning

Denna policy omfattar Bankens styrelse, ledning, samtliga anställda, konsulter, samarbetspartners, ombud och uppdragstagare som är berörda av Bankens verksamhet. Policyn är tillämplig på alla delar av verksamheten och inkluderar även verksamheter och områden som lagts ut till annan part (outsourcing).

3 Ansvar

Styrelsen ansvarar för upprättandet av denna policy. Det åligger VD att tillse att policyn hålls tillgänglig för samtliga som berörs av den.

VD ansvarar för att informera alla berörda om bestämmelserna i denna policy. Ansvaret innebär att tillse att anställda, konsulter, samarbetspartners, ombud och uppdragstagare som berörs av denna policy, känner till och följer dess innehåll. VD eller den VD utser ansvarar också för att utfärda de närmare och mer detaljerade regler som behövs för att underlätta tillämpningen av denna policy.

4 Ikraftträdande och ändringar

Denna policy ska revideras löpande och ändras vid behov efter beslut av styrelsen.

Det åligger VD att årligen bedöma och uppdatera innehållet i denna policy och föredra den för styrelsen, med eventuella förslag på ändringar. Policyn ska fastställas minst årligen av styrelsen även om inga ändringar görs.

5 Principer för hållbarhet

5.1 Öppenhet och ansvar

Bankens verksamhet bygger på öppenhet, ansvar och transparens.

5.2 Rörlig lön och belöningsystem

Rörlig lön och belöningsystem förekommer inte i banken. Föreningsstämman beslutar om arvode för förtroendevalda.

5.3 Resor

Resor som bekostas av banken sker i så stor utsträckning som möjligt med kollektiva färdmedel. Banken erbjuder förutsättningar samt har som mål att öka resfria, digitala möten, då detta ger lägre negativa miljöeffekter och minskar resekostnader.

5.4 Kontor och inköp

Hänsyn tas till hur miljövänligt produkten tillverkas och kan återvinnas. Hållbarhet, funktionsduglighet, arkivbeständighet och pris vägs också in.

5.5 Energi

Bankens grundidé om hushållning av naturresurser inbegriper främjande av förnyelsebar energi.

5.6 Arrangemang och möten

Vegetarisk mat – helst ekologisk, lokalproducerad samt rättvisemärkt – är norm vid riks- och lokala arrangemang och möten.

5.7 Klagomålshantering

Banken rapporterar årligen om klagomålshantering avseende hållbarhetsfrågor, inklusive dess framsteg och resultat, i Årsredovisningen. Avsikten med Bankens klagomålshantering är att leva upp till kriterierna i FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

5.8 Mänskliga rättigheter

Banken kommer att respektera och samarbeta i eventuella processer där en företagskund utreds för negativ påverkan på mänskliga rättigheter.

6 Principer vid utlåning

Banken säger nej till all form av finansiering gällande vapen, krigsmateriel, olaglig skatteplanering, mutor, pornografisk verksamhet, tobak och droger.

Vid utlåning till juridiska personer ska nedanstående principer följas. Detta gäller först och främst små-, medelstora företag enligt den Europeiska kommissionens definitioner av ”små och medelstora företag”, 2003/361. Egenanställda, solo- och mikroföretag ska efterleva principerna så långt det är relevant och praktiskt möjligt.

Kredittagaren ska, så långt det är möjligt, i sina kontrakt med underleverantörer inkludera klausuler om att dessa principer efterlevs.

6.1 Klimat

Banken ger inga lån till företag som sysslar med fossil utvinning, ej heller till företag inom gruvindustrin eller jordbruk som förvandlar torvmark till jordbruksmark. Kreditgivning ges ej heller till lobbyverksamhet vars syfte är att motverka arbetet för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Kredittagare ska i sin eventuella användning av naturkapital ta hänsyn till kommande generationers behov, och på begäran kunna presentera sin hållbarhetsredovisning.

6.2 Energi

Banken ger inga lån till företag som sysslar med fossil energiproduktion, ej heller till företag inom kärnkraftsindustrin.

Utlåning till företag som sysslar med förnyelsebar energiproduktion kan gynnas med förmånliga villkor.

6.3 Biologisk mångfald

Vid kreditgivning till företag inom natur-, skogs- och jordbruksnäring ställer sig banken bland annat bakom FSC (Forest Stewardship Council) och PEFC (The Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Vid kreditgivning till företag som sysslar med djurhållning ska djurens fem friheter respekteras, se definition under punkt 6.9. Hotade djur- och växtarter ska skyddas och platser på UNESCO:s världsarvslista får inte påverkas negativt. Företagets användning av antibiotika på djur ska vara restriktiv och inte ges i förebyggande syfte.

Banken medger ingen utlåning till företag som har produktion eller handel med GMO (Genetically modified organism) eller som handlar med utrotningshotade djur- och växtarter enligt CITES-konventionen (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora).

Vid utlåning kan särskilt projekt eller verksamheter som arbetar för att förhindra avskogning och skydda skogsområden av global, regional eller nationell betydelse gynnas med förmånliga villkor.

6.4 Ekologisk livsmedelsproduktion

Utlåning till företag med livsmedelsproduktion kan gynnas med förmånliga villkor om de är certifierade för ekologisk produktion.

6.5 Arbetstagares rättigheter

Kredittagare ska ha rättvisa rekryteringsprocesser.

Banken finansierar inte organisationer som aktivt motarbetar användandet av demokratiska metoder eller inte står bakom demokratiska principer. Kreditgivning ges ej heller till företag som bryter mot de mänskliga rättigheterna enligt FN:s konvention, Barnkonventionen och humanitärretten. Företag ska i samband med lån följa svensk arbetsrätt.

Vid kreditgivning till organisationer med verksamhet kopplad till andra länder, ska krav ställas på arbetstagares rättigheter enligt internationella konventioner samt att alla arbetstagare ska ha en rimlig levnadslön, så som definierats av Global Living Wage Coalition. Detta ska även gälla i avtal med kredittagarens underleverantörer.

6.6 Respekt för mänskliga rättigheter

Kreditgivning ges ej till företag som bryter mot de mänskliga rättigheterna enligt FN:s konvention, Barnkonventionen och humanitärätten. Företag ska ha särskild uppmärksamhet på att respektera rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Banken respekterar och står bakom FPICs (Free Prior Informed Consent) principer om rätten att vägra projekt som kan påverka mark som ursprungsbefolkning äger, bor på eller på annat sätt använder.

Bankens ställningstagande för rättvisa och demokrati återfinns i bankens Reglemente.

6.7 Jämställdhet

Kredittagare bör ha minst 40 % deltagande och lika tillgång för kvinnor i ledande befattningar.

Banken ställer sig bakom och vill att kredittagare ska följa The Womens Empowerment Principles, detta gäller även i kredittagarens leverantörsled.

6.8 Skatteflykt

Banken har ingen rådgivande funktion i finans- eller skattefrågor. Banken ger inga lån till företag som avser att använda dem för spekulation, olaglig skatteplanering, placering i så kallade skatteparadis, eller till mutor.

6.9 Djurskydd

Banken är emot alla former av djurtester.

Banken samarbetar inte med organisationer som håller djur för deras skinn/päls eller som stänger in vilda djur för ren underhållning utan endast för utbildning och naturskydd.

Lantbruksdjursuppfödning och genetik ska vara inriktade mot god djurvälstånd. Företag ska säkerställa god levnadsmiljö för lantbruksdjur. Företag undviker smärtsam hantering och tillämpar humana slaktmetoder för lantbruksdjur. Företag begränsar långa djurtransporter i linje med best-practice standarder.

7 Motverkande av korrupcion

Banken har tydliga riktlinjer att inte acceptera eller erbjuda gåvor, representation eller andra personliga fördelar som rimligen kan antas påverka en affärsuppställning. Banken ger inga lån till företag som avser att använda dem för spekulation, olaglig skatteplanering, placering i så kallade skatteparadis eller till mutor.

8 Nationella och internationella principer och förordningar

Banken ställer sig bakom och förväntar sig att företag som Banken ger lån till ska följa flera nationella och internationella principer och förordningar.

Sammanställning av nationella och internationella principer och förordningar som Banken står bakom och förväntar sig att företag som Banken ger lån till ska följa.

Children's rights and business principles

Utvecklat av UNICEF, FN:s Global Compact och Rädda Barnen – är Children's rights and business principles den första omfattande uppsättningen principer för att respektera och stödja barns rättigheter. Baserat på befintliga standarder, initiativ och bästa praxis relaterade till affärer och barn, definierar dessa principer omfattningen av företagsansvaret gentemot barn.

CITES-förordningarna	CITES står för Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. Även kallad Washingtonkonventionen, och är ett internationellt avtal som reglerar handeln med hotade arter av vilda djur och växter.
Djurens Fem Friheter	Den mest utbredda vetenskaplig definitionen kring djurens välfärd formulerades 1992 av brittiska Farm Animal Welfare Council och brukar benämnas Djurens Fem Friheter: Frihet från hunger och törst Frihet från obehag Frihet från smärta, skada och sjukdom Frihet att hålla ett normalt beteende Frihet från rädsla och stress
Ekologisk livsmedelsproduktion	Utlåning till företag med livsmedelsproduktion kan gynnas med förmånliga villkor om de är certifierade för ekologisk produktion.
Ekvatorprinciperna	Ekvatorprinciperna är framtagna av Världsbanken och används som ramverk av ett 60-tal projektfinansieringsbanker, däribland Nordea och SEB. Ekvatorprinciperna ställer krav på hur projekten ska ta hänsyn till miljömässiga och sociala aspekter när projekt planeras och finansieras. Detta är extra viktigt när projekten handlar om infrastruktur (till exempel vägar och energiprojekt) i länder som är fattiga och där projekten ofta ligger i områden som tidigare inte har varit exploaterade.
EU:s uppförandekod för vapenexport	EU:s uppförandekod för vapenexport har funnits sedan 1998. Denna uppförandekod fastslår gemensamma regler för exporten av krigsmateriel från EU-länderna, även om medlemsstaterna kan tillämpa mer restriktiva nationella regler.
Extractive industries transparency initiative (EITI)	EITI är en global standard för att främja öppen och ansvarsfull förvaltning av olje-, gas- och mineralresurser.
FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter	Består av tre grundpelare: statens skyldighet att skydda de mänskliga rättigheterna, företags ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna, samt möjlighet att få sin sak prövad om rättigheterna inte respekteras. Principerna antogs unisont av FN:s råd för mänskliga rättigheter i juni 2011.
FPIC:s principer, Free Prior Informed Consent	Även kallad Urfolksdeklarationen. Förekommer ofta när det pratas om urfolk i Sydamerika exempelvis. Sett till Sverige skulle det innebära att det krävs ett samtycke av berörd sameby vid till exempel gruv- och vindkraftsetableringar.
FSC, Forest Stewardship Council och svenska pefc	FSC är oberoende, internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar, genom sitt certifieringssystem FSC. Certifierade företag följer FSC:s regler (standarder) för skogsbruk och spårbarhet. Både PEFC och FSC arbetar för att certifiera skogsbruk mot trovärdiga, opartiskt granskade standarder. Syftet med båda standarderna är att främja ett hålligt och ansvarsfullt skogsbruk. PEFC är en certifiering i första hand för småbrukare.
Global Living Wage Coalition	Global Living Wage Coalition är en koalition av stora hållbarhetsaktörer som tillsammans definierar levnadslön. En levnadslön är när ersättningen för en standard arbetsvecka räcker till en anständig levnadsnivå för arbetaren och dennes familj. I anständig levnadsnivå inkluderas mat, vatten, boende, utbildning, sjukvård, transport, kläder och andra nödvändigheter inkluderat oförutsedda händelser.
IFC Environmental, health, and safety guidelines	IFC, en systerorganisation till Världsbanken och medlem i Världsbankens grupp, är den största globala utvecklingsinstitutionen som är inriktad uteslutande på den privata sektorn i utvecklingsländerna. Deras mål är att få bort den extrema fattigdomen till år 2030 och öka det gemensamma välbefindandet i alla utvecklingsländer.
IFC Performance standards	IFC Performance Standards är riktlinjer som gäller för alla investeringar som har godkänts av IFC:s första kreditbedömningsprocess efter 1 januari 2012.
ILO General Principles and Operational Guidelines for Fair Recruitment	Principerna och riktlinjerna syftar till att informera det nuvarande och framtida arbetet för ILO och andra organisationer, nationella lagstiftare och arbetsmarknadens parter för att främja och säkerställa rättvis rekrytering. Principerna och riktlinjerna utvecklades av ett trepartsmöte med experter, som hölls i september 2016.
International council on mining and metals (icmm)	ICMM är en internationell organisation som är inriktad på en säker, rättvis och hållbar gruvindustri.
OECD:s riktlinjer	Är gemensamma rekommendationer från OECD-ländernas regeringar om bland annat mänskliga rättigheter, information, arbetsrätt, miljöskydd, bekämpande av mutor, konsumentskydd och konkurrens. Riktlinjerna återspeglar god praxis för alla företag.
Rio-deklarationen	Rio-deklarationen antogs i FN 1992 och innehåller internationella riktlinjer inom miljö och hållbar utveckling. År 2012 hölls en uppföljning av mötet 1992, med syfte att diskutera grön ekonomi inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning, samt den institutionella ramen för hållbar utveckling.

RSB, Roundtable on sustainable biomaterials	RSB upprättades ursprungligen 2006 som en internationell standard för hållbara biobränslen. RSB är ett internationellt initiativ som samlar jordbrukare, företag, icke-statliga organisationer, experter, regeringar och mellanstatliga organ som arbetar med att säkerställa hållbarheten i biomaterialproduktion och bearbetning.
UN Global compact	Global Compact bildades på uppmaning av FN:s generalsekreterare Kofi Annan 1999. Syftet var att skapa internationella principer kring mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och korruption riktade till företag. Principerna grundar sig på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om de mänskliga rättigheterna i arbetslivet, Rio-deklarationen samt FN:s konvention mot korruption.
UN Guiding principles on business & human rights	FN:s vägledande principer om att stater har skyldighet att respektera och skydda de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt att företag har en särskild roll och funktion i samhället och måste följa alla tillämpliga lagar samt respektera de mänskliga rättigheterna.
WWF Gold Standard	Guldstandarden, som stöds av WWF, är den mest rigorösa certifieringsstandarden globalt för koldioxidutjämningsprojekt. Standarden säkerställer att projekt för energieffektivitet och förnybar energi faktiskt minskar koldioxidutsläppen och innebär fördelar för lokalbefolkningen.